

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMO VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2015 M. GEGUŽĖS 28 D. PRIIMTU SPRENDIMU NR. 1-57 PATVIRTINO „VAIKŲ PRIĖMIMO Į VILNIAUS MIESTO ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO GRUPES ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO“ IR VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2015 M. BIRŽELIO 17 D. PRIIMTU SPRENDIMU NR. 1-64 PATVIRTINO „MĖNESINIO MOKESČIO KOMPENSAVIMO UŽ IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ IŠLAIKYMĄ IR PRIEŽIŪRĄ VILNIAUS MIESTO NEVALSTYBINĖSE ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE, VYKDančiose IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS, TVARKOS APRAŠO“ PRIEŠTARAVIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO 1 DALIES 1 PUNKTUI TYRIMO

2015-08-26 Nr. (15)SI-30)SP-132

Lygių galimybių kontrolierė Agneta Lobačevskytė, 2015 m. liepos 22 d. gavusi iš Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnybos paklausimą Nr. 3-148 „Dėl nuomonės pateikimo“, kuriuo prašoma pateikti nuomonę, ar Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 28 d. priimtu sprendimu Nr. 1-57 (toliau – Sprendimas Nr. 1) patvirtintas „Vaikų priėmimo į Vilniaus miesto švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes organizavimo tvarkos aprašas“ (toliau – Aprašas Nr. 1) ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 17 d. priimtu sprendimu Nr. 1-64 (toliau – Sprendimas Nr. 2) patvirtintas „Mėnesinio mokesčio kompensavimo už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą Vilniaus miesto nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, tvarkos aprašas“ (toliau – Aprašas Nr. 2) nepažeidžia Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto, vadovaudamasi Lietuvos respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 18 straipsnio 3 dalimi, pradėjo tyrimą šiuo klausimu savo iniciatyva.

1. Lygių galimybių kontrolierė 2015 m. liepos 28 d. raštu Nr. (15)SI-30)S-646 „Dėl tyrimo savo iniciatyva“ kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės merą R. Šimašį, prašydama pareikšti savo nuomonę, ar nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojus Sprendimu Nr. 2 patvirtintam Aprašui Nr. 2, kuriuo Vilniaus miesto savivaldybė kompensuoja 100 (vieną šimtą) eurų tėvų

(globėjų) mokamo mėnesinio mokesčio kiekvienam vaikui, kurio vienas iš tėvų (globėjų) sudarė mokymo sutartį su nevalstybine švietimo įstaiga, nebus didinama socialinė atskirtis tarp tų tėvų (globėjų), kurie leidžia vaikus į valstybines ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas, ir tų tėvų (globėjų), kurių vaikai nebuvo priimti į valstybines ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas ir kurie priversti rinktis nevalstybines ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas.

2. Lygių galimybių kontrolierė 2015 m. liepos 28 d. raštu Nr. (15)SI-30)S-647 „Dėl nuomonės pareiškimo“ kreipėsi į Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto prof. dr. R. Lazutką, prašydama pareikšti savo nuomonę, ar nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojus Sprendimu Nr. 2 patvirtintam Aprašui Nr. 2 nebus didinama socialinė atskirtis.

3. Lygių galimybių kontrolierė 2015 m. liepos 28 d. raštu Nr. (15)SI-30)S-645 „Dėl nuomonės pareiškimo“ kreipėsi į Darbo rinkos tyrimų instituto vadovą prof. dr. B. Gruževskį, prašydama pareikšti savo nuomonę, ar nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojus Sprendimu Nr. 2 patvirtintam Aprašui Nr. 2 nebus didinama socialinė atskirtis.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. Vilniaus miesto savivaldybės meras 2015 m. liepos 30 d. rašte Nr. A51-73636/15 (3.3.13.1-EMG) „Dėl paaiškinimų, susijusių su Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015-06-17 sprendimu Nr. 1-64, pateikimo“ informavo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą, jog Sprendimu Nr. 2 patvirtintas Aprašas Nr. 2 nepažeidžia Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto, kuriame nustatyta, jog valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Rašte patvirtinama visuotinai žinoma problema, kad egzistuoja vietų trūkumas valstybinėse ikimokyklinio ugdymo švietimo įstaigose. Rašte taip pat nurodoma, jog Sprendimu Nr. 2 patvirtintu Aprašu Nr. 2 siekiama ne didinti socialinę atskirtį tarp tėvų (globėjų), o priešingai – siekiama sudaryti sąlygas didinti vaikų ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigose prieinamumą, taip pat padėti užtikrinti šeimos ir darbo įsipareigojimų suderinamumą, sudarant galimybę vaikams ugdyti nevalstybinėse švietimo įstaigose. Taip pat nurodoma, kad Sprendimu Nr. 2 patvirtintas Aprašas Nr. 2 mažina socialinę atskirtį, kadangi sudaroma galimybė sumažinti vietų skaičiaus trūkumą valstybinėse ikimokyklinio ir

priešmokyklinio ugdymo įstaigose, o besinaudojantiems nevalstybinių ugdymo įstaigų paslaugomis užtikrinamas išlaidų mažinimas.

2. Vilniaus universiteto profesorius R. Lazutka 2015 m. liepos 30 d. rašte „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės paramos privačių vaikų darželių klientams“ išreiškė savo nuomonę, kad įsigaliojus Sprendimu Nr. 2 patvirtintam Aprašui Nr. 2 bus toliau didinama socialinė atskirtis tarp tėvų (globėjų). Profesoriaus nuomone, „tai atsitiks dėl to, kad savivaldybės biudžeto lėšomis bus remiamos pasiturinčios šeimos, jau ir be paramos gebančios mokėti ir mokančios už vaikų priežiūrą privačiuose darželiuose“. „Suprantama, kad dėl papildomų išlaidų savivaldybei teks riboti kitas finansuojamas programas, kurių rezultatais naudojasi ir nepasiturinčios šeimos (pvz., bus vangiau remontuojami savivaldybės vaikų darželiai, bus vėliau didinamos jų darbuotojų algos, t.y. nukentės paslaugų, kuriomis naudojasi ir neturtingi gyventojai kokybė ir prieinamumas). Tokio turtingųjų rėmimo absurdiškumas geriau gali būti suprastas taikant analogiją: jeigu nepakankamai išvystyto viešojo keleivinio transporto tinklo problemą savivaldybė spręstų mokėdama išlaidų degalams kompensaciją tiems, kurie mieste važinėja nuosavais automobiliais“. Dėl aptariamo Sprendimu Nr. 2 patvirtinto Aprašo Nr. 2 „jokios naudos neturės vidutinės ir nepasiturinčios šeimos, nes teikiamos kompensacijos dydis toms šeimoms nėra pakankamas, jos ja nepasinaudos, nes vis tiek nebus pajėgios sumokėti likusią vaiko priežiūros kainos dalį“. „Ir tos šeimos galės tikėtis dar mažesnės kitokio pobūdžio Vilniaus miesto savivaldybės paramos (socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos), nes savivaldybė dalį biudžeto lėšų išleis turtingųjų rėmimui“.

3. Lietuvos socialinių tyrimų centro direktorė M. Taljūnaitė 2015 m. liepos 31 d. rašte Nr. 1S-179 „Dėl nuomonės pareiškimo“ (rašto rengėjas prof. dr. B. Gruževskis) informavo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą, jos „besąlygiškas privačių darželių lankymo finansinių išlaidų kompensavimas yra diskriminuojantis ir didina socialinę atskirtį tarp tėvų (globėjų)“.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Tyrimo metu buvo vertinamas Sprendimu Nr. 1 patvirtintas Aprašas Nr. 1 dėl galimo prieštaravimo Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktui, įtvirtinančiam valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigą pagal kompetenciją užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Aprašo Nr. 1 IV skyriuje reglamentuota eilių sudarymo tvarka nustato

tam tikras lengvatas ir garantijas be eilės patekti į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas vaikams, turintiems tam tikrų šeiminių ryšių ir sąsajų su kitais šeimos nariais, jau lankančiais šias įstaigas. Tačiau pirmenybės teikimas dėl šeiminių padėties bei Sprendimu Nr. 1 patvirtinto Aprašo Nr. 1 vertinimas dėl galimos diskriminacijos šeiminių padėties pagrindu nepatenka į lygių galimybių kontrolieriaus kompetenciją, nes draudimas diskriminuoti dėl šeiminių padėties nėra įtvirtintas Lygių galimybių įstatyme.

Kitų galimų prieštaravimų dėl priimtu Sprendimu Nr. 1 patvirtinto Aprašo Nr. 1 Lygių galimybių įstatymui nenustatyta.

2. Tyrimo metu taip pat buvo vertinamas Sprendimu Nr. 2 patvirtintas Aprašas Nr. 2 dėl galimo prieštaravimo Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams. Buvo tiriama, ar Vilniaus miesto savivaldybės taryba, priimdama Sprendimą Nr. 2, kuris įsigalios nuo 2015 m. rugsėjo 1 d., kuriuo patvirtino Aprašą Nr. 2, kurio II skyriaus 6 punkte įtvirtinta nuostata, pagal kurią Vilniaus miesto savivaldybė kompensuoja 100 (vieną šimtą) eurų tėvų (globėjų) mokamo mėnesinio mokesčio kiekvienam vaikui, kurio vienas iš tėvų (globėjų) sudarė mokymo sutartį su nevalstybine švietimo įstaiga (toliau – ir Aprašo Nr. 2 II skyriaus 6 punktas), nesukuria ir ar negalėtų sukurti pirmenybės ar pranašumo tam tikrai tėvų (globėjų) grupei socialinės padėties pagrindu. Kitaip tariant, ar nesukuria ir ar negalėtų sukurti labiau palankių finansinių sąlygų tai asmenų grupei, kurie savo valia, tikslingai ir sąmoningai, turėdami pakankamai finansinių galimybių, nusprendė savo vaiką ugdyti nevalstybinėje ugdymo įstaigoje, net neketinę jo ugdyti valstybinėje ugdymo įstaigoje ir todėl nebuvo pateikę Vilniaus miesto savivaldybei prašymo įrašyti jų vaiką į eilę į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigą valstybinėje ugdymo įstaigoje, nei tai asmenų grupei, kurie savo vaikus buvo įrašę į eilę vietai valstybinėje ugdymo įstaigoje gauti, tačiau šios vietos negavo ir todėl, neturėdami kitos alternatyvos, yra priversti ugdyti vaiką nevalstybinėje ugdymo įstaigoje (jeigu finansinės galimybės leidžia) ar ieškoti kitų vaiko priežiūros ir ugdymo būdų.

3. Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 6 straipsnį, Lietuvos švietimo sistemą *inter alia* apima ir neformalus švietimas (ikimokyklinis, priešmokyklinis ir kt.). Pagal Švietimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį ikimokyklinis ugdymas vyksta šeimoje, o tėvų (globėjų) pageidavimu pagal ikimokyklinio ugdymo programą. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, ikimokyklinis ugdymas teikiamas vaikui nuo gimimo iki jam pradedamas teikti priešmokyklinis arba pradinis ugdymas.

Pagal Švietimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalį, priešmokyklinis ugdymas vykdomas pagal vienų metų švietimo ir mokslo ministro patvirtintą priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklos, laisvasis mokytojas ar kitas švietimo teikėjas, vadovaudamiesi švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

Pagal to paties straipsnio 3 dalį, priešmokyklinis ugdymas pradamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) prašymu, vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtintu Vaiko brandumo mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos aprašu, bet ne anksčiau, negu jam sueina 5 metai.

4. Vadovaujantis Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 6 punktu, socialinė padėtis apibrėžiama kaip fizinio asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų sistemai priklausančiose įstaigose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir (arba) kiti su asmens finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai. Šiuo tiriamu atveju tėvų (globėjų) turtinė padėtis, gaunamos pajamos, kiti su finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai galėtų lemti nevienodą šių dviejų socialinių grupių traktavimą ir didinti šių dviejų asmenų grupių socialinę atskirtį.

5. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. priimtą nutarimą Nr. 615 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“, kuris įsigaliojo nuo 2015 m. liepos 1 d., patvirtinta, kad minimali mėnesinė alga lygi 325 eurams. Pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktus duomenis 2015 metų II ketvirčio vidutinis darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) yra 553,8 eurai (neto).

6. Atlikus analizę, pastebėtina, kad vaikų ugdymo nevalstybinėse švietimo įstaigose kainos Vilniaus mieste siekia apie 300 eurų. Taigi akivaizdu, kad tik asmenys, gaunantys ženkliai didesnę nei minimalų darbo užmokestį bei gerokai didesnę nei vidutinį darbo užmokestį įgyja finansines galimybes ugdyti bei prižiūrėti savo vaiką nevalstybinėse švietimo įstaigose, o tokie asmenys priskirtini pasiturinčiųjų asmenų grupei.

7. Taigi šiuo tiriamu atveju tėvų (globėjų) turtinė padėtis, gaunamos pajamos, kiti su finansine (ekonomine) padėtimi susiję veiksniai galėtų lemti nevienodą šių dviejų socialinių grupių traktavimą ir didinti šių dviejų asmenų grupių socialinę atskirtį.

8. Atkreiptinas dėmesys, kad priimtu Sprendimu Nr. 2 patvirtintame Apraše Nr. 2 vartojama „kompensacijos“ sąvoka. Pagal lingvistinį termino „kompensacija“ aiškinimą, pateikiamą Dabartinės lietuvių kalbos žodyne, kompensacija yra atlyginimas už nuostolius ar už ko nors perleidimą (internetinė prieiga: <http://dz.lki.lt/search/>). Tarptautiniame žodžių žodyne terminas „kompensacija“ apibūdinamas kaip atlyginimas už tai, kas prarasta, perleista (internetinė prieiga: <http://www.zodziai.lt/reiksme&word=Kompensacija&wid=10219>).

9. Tad vertinant 100 eurų mokamo mėnesinio mokesčio kiekvienam vaikui, kurio vienas iš tėvų (globėjų) sudarė mokymo sutartį su nevalstybine švietimo įstaiga kompensacijos esmę bei tikslinę paskirtį, galima konstatuoti, kad tokiomis priemonėmis Vilniaus miesto savivaldybė siekia

atlyginti tam tikras išlaidas, kompensuoti moralinę bei turtinę žalą tiems tėvams (globėjams), kurių vaikai buvo įrašyti į eilę, bet negavo vietos valstybinio ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo įstaigoje.

Tačiau sunku paaiškinti, kokią turtinę bei neturtinę žalą patyrė tie tėvai (globėjai), kurių vaikai apskritai nepretendavo į eilę valstybinio ugdymo įstaigoje, tikslingai apsisprendę ugdyti vaiką nevalstybinėje ugdymo įstaigoje, tačiau jiems taip pat numatoma kompensuoti 100 eurų mokamo mėnesinio mokesčio tais atvejais, kai jie sudaro sutartį dėl vaiko ugdymo nevalstybinėje ugdymo įstaigoje. Todėl galima konstatuoti, kad šie asmenys galėtų atsidurti (pradėjus įgyvendinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos priimtu Sprendimą Nr. 2 patvirtintą Aprašą Nr. 2) palankesnėje finansinėje padėtyje nei tie tėvai (globėjai), kurių vaikai pretendavo į valstybines ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas, tačiau jie negavo vietos ir todėl jie priversti rinktis nevalstybinę ugdymo įstaigą arba ieškoti kitų galimų vaikų priežiūros bei ugdymo galimybių (sandomi laisvieji mokytojai ir pan.), kurių apskritai niekas nekompensuoja.

Taip pat akivaizdu, kad finansinės galimybės leidžia tokiems tėvams (globėjams) apmokėti savo vaikų ugdymo kainą nevalstybinėse ugdymo įstaigose, kurios, tikėtina, yra per didelės tiems tėvams (globėjams), kurie planavo ir tikėjosi savo vaikus ugdyti valstybinio ugdymo įstaigoje.

10. Vilniaus miesto savivaldybės 100 eurų mokama kompensacija tai tėvų (globėjų) kategorijai, kurie negavo vietos vaiką ugdyti valstybinėje ugdymo įstaigoje ir todėl skatinami vaiko ugdymą bei priežiūrą tęsti nevalstybinėje ugdymo įstaigoje, nesukurs ir negalėtų sukurti palankesnių finansinių galimybių, nes jų gaunamos pajamos vargu ar suteiktų galimybę ugdyti vaiką nevalstybinėje ugdymo įstaigoje, kadangi jų lūkesčiai bei finansinės galimybės buvo siejami su valstybinio ugdymo įstaigomis. Tokiu teisiniu reguliavimu galėtų būti padidinta socialinė atskirtis tarp šios tėvų (globėjų) kategorijos bei tų tėvų (globėjų), kurie iš anksto tikslingai apsisprendė suteikti savo vaikui galimybę augti bei tobulėti nevalstybinėje ugdymo įstaigoje.

11. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje diskriminacija įvardijama kaip tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje netiesioginė diskriminacija apibrėžiama kaip veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent ši veikimą ar neveikimą, teisės normą ar

vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

12. Vertinant priimtu Sprendimu Nr. 2 patvirtinto Aprašo Nr. 2 II skyriaus 6 punktą vienodo asmenų traktavimo požiūriu, konstatuotina, kad ši teisės norma formaliai yra neutrali, tačiau, ją įgyvendinant praktikoje, pasiturintys tėvai (globėjai), finansiškai pajėgūs apmokėti už savo vaikų ugdymą Vilniaus miesto nevalstybinėse švietimo įstaigose ir neteikę prašymų savo vaikus ugdyti valstybinėse švietimo įstaigose, galėtų atsidurti labiau palankioje padėtyje pagal socialinę padėtį nei tie tėvai (globėjai), kurių vaikai negavo vietos valstybinėje švietimo įstaigoje ir yra priversti ieškoti finansinių galimybių organizuoti savo vaikų ugdymą nevalstybinėse švietimo įstaigose ar ieškoti alternatyvių vaikų ugdymo ir priežiūros galimybių.

13. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnis nustato, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

14. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 13 punkte pažymėta, kad vienas iš pagrindinių principų, kuriais grindžiama vietos savivalda yra žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimas ir gerbimas. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių.

15. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9 punktu, vienas iš principų, kuriuo vadovaujasi viešojo administravimo subjektas savo veikloje yra lygiateisiškumas. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas administracinius sprendimus, turi atsižvelgti į tai, kad įstatymui visi asmenys lygūs, ir negali varžyti jų teisių ar teikti jiems privilegijų dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės ir turtinės padėties, išsilavinimo, religinių ar politinių pažiūrų, veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios vietos ir kitų aplinkybių.

16. Atkreiptinas dėmesys, kad Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta, jog valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Vadinasi, aptariamam atveju Vilniaus miesto savivaldybės taryba priimdama Sprendimu Nr. 2 patvirtintą Aprašą Nr. 2 privalo užtikrinti, kad būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant socialinės padėties, tačiau šios pareigos tinkamai neįvykdė.

Pažymėtina, kad pagal Lygių galimybių įstatymo 10 straipsnį lygių galimybių pažeidimu laikomas šiame įstatyme nustatytų pareigų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas ir draudimų nesilaikymas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 straipsniu, 15 straipsniu bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Kreiptis į Vilniaus miesto savivaldybės tarybą ir siūlyti pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 17 d. priimtu sprendimu Nr. 1-64 patvirtintą „Mėnesinio mokesčio kompensavimo už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą Vilniaus miesto nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, tvarkos aprašą“ taip, kad jo nuostatos užtikrintų tinkamą Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto vykdymą.

2. Su tyrimo pažyma supažindinti Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje tarnybą.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė